

การศึกษาแนวทางการใช้ไคเซนในการพัฒนาโรงเรียนสอนภาษา JCS

A STUDY OF DEVELOPMENT GUIDELINES BY KAIZEN TOOLS

FOR JCS LANGUAGE SCHOOL

รัตนา ทิมวัฒน์¹

¹บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต การจัดการวิสาหกิจสำหรับผู้บริหาร สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น E-mail:rattana@jcsthailand.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1.) นำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการต่างๆ ในโรงเรียนสอนภาษา JCS 2.) ให้นักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเกิดสัมฤทธิ์ผลที่ดี สามารถนำความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นไปใช้สนทนาได้จริง 3.) เป็นแนวทางให้โรงเรียนสอนภาษาหรือสถาบันอื่นๆ ได้นำไปเป็นแนวทางในการศึกษา พัฒนาต่อไป โดยใช้ผังก้างปลาและวิธีการไคเซนเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีแก้ไขปัญห โดยแบ่งปัญหาได้เป็น 6 ด้าน คือ 1. ความร่วมมือของครูผู้สอนในการทักทาย สนทนากันนอกห้องเรียน กับนักเรียน 2. กิจกรรมนอกห้องเรียนซึ่งปัจจุบันยังมีน้อยมาก ทำให้การเรียนรู้ขาดประสิทธิภาพ 3. แบบทดสอบยังไม่สมบูรณ์ ต้องปรับปรุงแบบทดสอบระหว่างเรียน และการเพิ่มทดสอบสนทนา 4. สภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังไม่สมบูรณ์ การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ติดโปสเตอร์และสื่ออื่นๆ 5. การจัดอบรมบุคลากรยังไม่ดีพอ การมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน การเสริมสร้างบรรยากาศในโรงเรียน 6. การจัดเข้าค่ายภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศยังมีน้อยมาก ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น จากการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความสามารถในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นโดยวัดจากคะแนนที่เคยทำได้เฉลี่ย 79.8% กับคะแนนที่ได้หลังการนำเครื่องมือไคเซนเข้ามาวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา โดยทำได้เฉลี่ย 94.4% มีระดับสูงขึ้น และสัมฤทธิ์ผลที่เห็นได้ชัดเจนคือนักเรียนสามารถสนทนาได้ตอบในสถานการณ์จริงและนำไปใช้จริงได้มากขึ้น

คำสำคัญ : เครื่องมือไคเซน

Abstract

The Objective of this study was 1.) the findings from this study are to improve and develop teaching processes in JCS Language School. 2) For students studying Japanese, it was a great achievement being able to communicate with teachers by carrying out actual conversations in Japanese. 3.) As guidelines for language schools and other educational institutions, this study has led to a developmental approach for their studies. In order to diagnose the problem, it was divided into 6 areas and the problem was solved using a cause and effect diagram and Kaizen. 1) The role of the teachers was to greet and to have conversations with the students,

not only in the classroom, but also outside the classroom 2) Currently, there are very few activities outside the classroom, thus causing the lack of effective learning. 3) Testing of students is not adequate. Testing needs to be improved both for current tests (Grammar) and additional tests (Conversation). 4) The learning environment in schools can be enhanced by using posters and other media. 5) The overall training experience is not good enough. Having a good attitude and positive thinking are necessary for a good atmosphere in the school. 6) There are also very few foreign language and culture camps. These need to be increased and improved upon. This study revealed that the Japanese language ability of the students improved using Kaizen. The average score before Kaizen was 79.8% while the average score after Kaizen was at a much higher level of 94.4%. Students also were able to demonstrate the conversation skills learned after Kaizen as evidenced by gaining employment at foreign companies.

Keywords : Kaizen.

1. บทนำ

ปัจจุบันในประเทศไทยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนแพร่หลายเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การสื่อสารภาษาต่างประเทศจะช่วยให้การติดต่อสื่อสารในภาคธุรกิจต่างๆ ภาคการศึกษา สามารถสื่อสารกันได้และสามารถร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาในทุกๆด้านได้ง่าย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิธี หาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทั้งด้านครูผู้สอน วิธีการสอน เทคนิคการสอน สื่อที่ใช้ในการสอน ตลอดจนการเตรียมสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสมเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีและเกิดผลชัดเจนที่สุดกับนักเรียน [1] ดังนั้นวิธีการที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพ ด้านต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น วิธีการที่ดีที่สุดที่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง คือการไคเซน โดยการวิเคราะห์หาสาเหตุว่ามีอะไรบางอย่างที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และทำให้ได้ผลดีขึ้นกว่าเดิม โดยหลักการไคเซน [2,3] คือ การปรับปรุงแก้ไขต่อเนื่อง การเลิก ลด เปลี่ยน วิธีการ การจัดการ ทั้งเรื่องของคน สื่อ อุปกรณ์ที่มีอยู่เพื่อปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น ปัจจัยที่ทำอยู่แล้วก่อให้เกิดประโยชน์น้อย หรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ก็ยกเลิก หรือถ้ายกเลิกทันทีไม่ได้ก็ค่อยๆ ลด หรือเปลี่ยนวิธีไปเลย และการไคเซนที่ต้นนั้นต้องทำได้

ทันที เป็นความคิดข้อเสนอแนะของทุกคนที่ปฏิบัติงานหรือแม้แต่ลูกค้า เพื่อให้เกิดผลที่ดีกว่า ผลของการเปลี่ยนแปลงเล็กๆ หลายๆ อย่าง ที่พยายามอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดผลที่ดี ที่มีประสิทธิภาพที่ยิ่งใหญ่และชัดเจนเป็นรูปธรรมได้

ดังนั้น เนื่องจากการแข่งขันกันมากในด้านต่างๆ ของโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่น JCS ให้ทัดเทียมกับโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่น เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน จึงเห็นว่าจะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพ วิธีการจัดการและสภาพแวดล้อมต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัย วิธีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการสอน วิธีการสอน สื่อการสอน ที่จะทำให้นักเรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถ โดยใช้ระบบไอเซน เข้ามาช่วยหาวิธีปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาศักยภาพ ของบุคลากร ประสิทธิภาพการจัดรูปแบบการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน

2. วิธีการศึกษา

ในการศึกษาแนวทางการใช้ไอเซนในการพัฒนาการเรียนการสอน โรงเรียนสอนภาษา JCS มีลำดับขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์ ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ SWOT
2. การสรุปปัญหาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
3. การวิเคราะห์หาสาเหตุโดยใช้ผังก้างปลา
4. การดำเนินการแก้ไขโดยการไอเซน
5. การสรุปผลการดำเนินการแก้ไขไอเซน โดยการสอบประเมินโดยเน้นการสนทนากับนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 15 คน เป็นกลุ่มที่เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มาแล้ว 2 เดือน โดยวิธีการปรับปรุงแบบไอเซน

3. ผลการศึกษา

3.1 การวิเคราะห์ SWOT

SWOT ในด้านครูผู้สอน สภาพแวดล้อม สื่อการสอนและแบบทดสอบ พบว่า (SW) มีแนวโน้มปัญหาที่เกิดจากสภาพภายในมากกว่า ปัญหาภายนอก (OT) สำหรับปัญหาภายนอกผลการวิเคราะห์ พบว่าไม่มีผลกระทบจนเป็นปัจจัยให้เกิดปัญหาในหัวข้อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและปัญหา

Strength	Weakness
1. ครูผู้สอนมีประสบการณ์ 2. ครูจบหลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่นให้ชาวต่างชาติ 3. มีสื่อการสอนและแบบทดสอบย่อยหลากหลายรูปแบบ 4. มีสื่อการสอนและการทดสอบสนทนาหลากหลายรูปแบบ	1. ครูไม่มีเวลาทักทายนักเรียน 2. กิจกรรมนอกห้องเรียนมีปีละ 1 ครั้ง 3. แบบทดสอบไม่เน้นสนทนา 4. สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีโปสเตอร์ติดห้องละ 2-3 แผ่น 5. การจัดอบรมบุคลากรปีละ 1 ครั้ง 6. การจัดเข้าค่ายภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศยังมีปีละ 1 ครั้ง
Opportunity	Threat
1. โรงเรียนเน้นจัดการศึกษาแบบกลุ่มใหญ่ มากกว่าทำให้นักเรียนย้ายจากสถานศึกษาอื่นเข้ามาเรียนที่โรงเรียนสอนภาษา JCS เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ 2. ค่าเรียนยังต่ำกว่ากับโรงเรียนอื่นในสถานศึกษาแบบเดียวกัน 3. การเดินทางสะดวกใกล้ติด 4. สภาพแวดล้อมภายในของโรงเรียนสามารถปรับใช้ได้และพูดคุยได้เสมอ	1. การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศต้องใช้เวลาดึกมาสอนเนื่องจากนักเรียนบางคน มีเวลาไม่มาก อาเรียนและขาดเรียนบ่อย เนื่องจากมีงานและการเรียนอย่างอื่นด้วย

3.2 การสรุปปัญหาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

หัวข้อหลักของปัญหาคือ :

1. ครูไม่มีเวลาทักทายนักเรียน
2. กิจกรรมนอกห้องเรียนมีแค่ปีละ 1 ครั้ง
3. แบบทดสอบยังไม่เน้นสนทนา
4. สภาพแวดล้อมในโรงเรียนการติดโปสเตอร์ไม่พอเพียง
5. การจัดอบรมบุคลากรปีละ 1 ครั้ง
6. การจัดเข้าค่ายภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศยังมีปีละ 1 ครั้ง

รูปที่ 1 กำหนดหัวข้อก้างปลา ปัญหาที่พบใหญ่ๆ คือ การสอนภาษาญี่ปุ่นไม่มีประสิทธิภาพที่ดีทำให้นักเรียนสนทนาไม่ได้เท่าที่ควรเนื่องจากองค์ประกอบของปัญหาต่างๆ ทั้ง 6 ข้อ

ต้องแก้ไขเร่งด่วนก้างที่ 1. ปัญหาที่เกิดจากสื่อการสอน

- 1.1 ไม่ใช้สื่อการสอนจากต่างประเทศ
- 1.2 มีสื่อแต่อาจารย์ไม่ใช้
- 1.3 ที่เก็บสื่อหีบไม่สะดวกเลยไม่ใช้
- 1.4 ใช้สื่อการสอนไม่สม่ำเสมอ
- 1.5 อาจารย์ผู้สอนบางคนใช้สื่อไม่เก่ง ไม่ค่อยรู้วิธีใช้
- 1.6 ไม่มีคู่มือการใช้ติดไว้หรือวางไว้เห็นสะดวก ไม่ฝึกสอนและอธิบายวิธีใช้ให้ละเอียด

อธิบายวิธีใช้ให้ละเอียด

โดยเลือกหัวข้อสำคัญมาทำการ ไอเซนก่อนก็คือ

- 1.3 ที่เก็บสื่อหีบไม่สะดวกเลยไม่ใช้
- 1.6 ไม่มีคู่มือการใช้ติดไว้หรือวางไว้เห็นสะดวก ไม่ฝึกสอนและอธิบายวิธีใช้ให้ละเอียด

อธิบายวิธีใช้ให้ละเอียด

ต้องแก้ไขเร่งด่วนก้างที่ 2. ปัญหาเกิดจากการประเมินผล

- 2.1 แบบประเมินเน้นไวยากรณ์อย่างเดียว
- 2.2 ครูสอนเน้นไวยากรณ์อย่างเดียว
- 2.3 การทำแบบทดสอบของโรงเรียนไม่ดี
- 2.4 ไม่มีสอบพูดหรือสนทนาและสัมภาษณ์
- 2.5 กลัวนักเรียนสอบไม่ผ่านกลัวนักเรียนไม่กล้าพูด
- 2.6 ตอนสอนไม่เน้นพูดและสนทนา

โดยเลือกหัวข้อสำคัญมาทำการ ไอเซนก่อนก็คือ

- 2.3 การทำแบบทดสอบของโรงเรียนไม่ดี
- 2.6 ตอนสอนไม่เน้นพูดและสนทนา

ต้องแก้ไขเร่งด่วนก้างที่ 3. ปัญหาที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอน

3.1 อาจารย์ไม่ทักทายนักเรียน ซึ่งโรงเรียนที่ญี่ปุ่นการทักทายถือเป็นธรรมเนียมและหน้าที่ต้องปฏิบัติ

3.2 อาจารย์ไม่รู้ว่าต้องทักทายพูดคุยกับนักเรียนสม่ำเสมอ

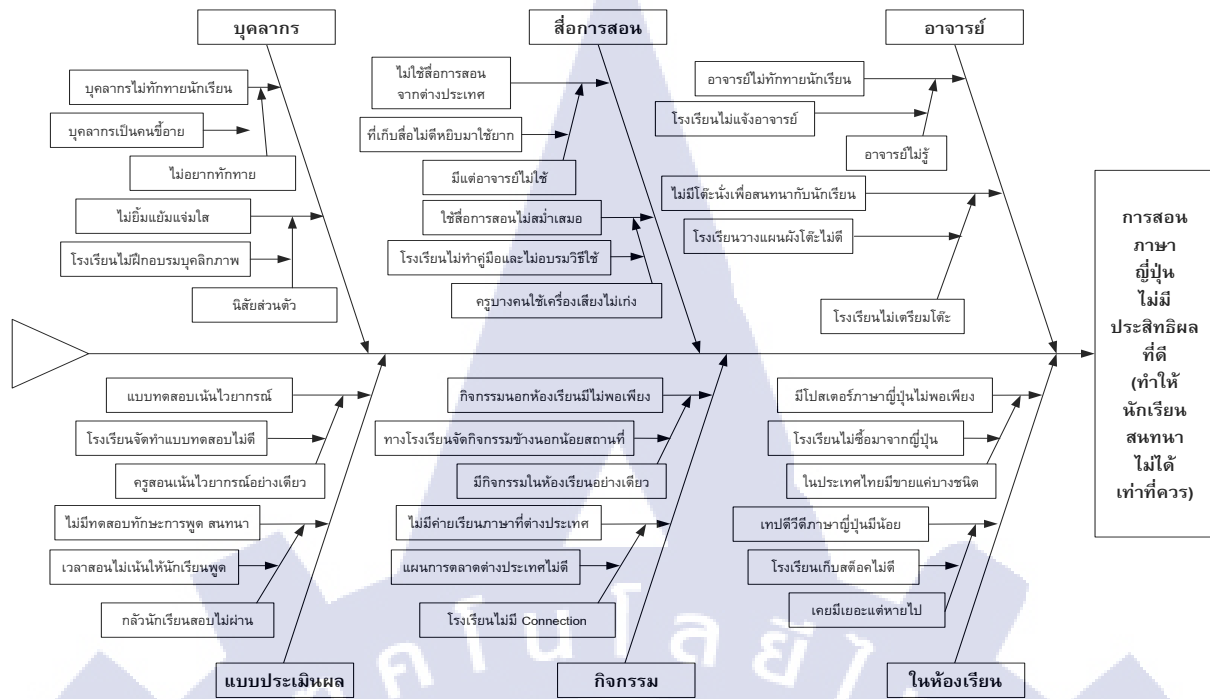
3.3 โรงเรียนไม่อธิบายให้ครูเข้าใจถึงหน้าที่และวิธีการทักทายพูดคุยกับนักเรียน

3.4 ไม่มีใ้เตือนเพื่อพูดคุยสนทนากับนักเรียน

3.5 โรงเรียนไม่เตรียมใ้เตือน

3.6 โรงเรียนวางผังการจัดสถานที่วางใ้เตือน

โดยเลือกหัวข้อสำคัญมาทำการ ไอเซนก่อนก็คือ

รูปที่ 1 การวิเคราะห์สาเหตุโดยใช้ผังก้างปลา Cause & Effect Diagram

3.3 โรงเรียนไม่อธิบายให้ครูเข้าใจถึงหน้าที่และวิธีการทักทาย พูดคุยกับนักเรียน

3.6 โรงเรียนวางแผนการจัดสถานที่วางโต๊ะไม่ดี
ต้องแก้ไขเร่งด่วนก้างที่ 4. ปัญหาที่เกิดจากห้องเรียน

4.1 มีโปรแกรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นไม่ เพียงพอ

4.2 ในประเทศไทยมีชายแค่บางรูปแบบแต่ไม่มาก

4.3 โรงเรียนไม่จัดซื้อจากประเทศญี่ปุ่นเจ้าของภาษา

4.4 เทปวีดีโอ และวีซีดีมีน้อย

4.5 เคยมีครบแต่หายไปเรื่อยๆ

4.6 ระบบการจัดเก็บและสต็อกไม่ดี

โดยเลือกหัวข้อสำคัญมาทำการ ไคเซนก่อนก็คือ

4.3 โรงเรียนไม่จัดซื้อจากประเทศญี่ปุ่นเจ้าของภาษา

4.6 ระบบการจัดเก็บและสต็อกไม่ดี

ต้องแก้ไขเร่งด่วนก้างที่ 5. ปัญหาเกิดจากการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ

5.1 กิจกรรมนอกห้องเรียนไม่เพียงพอ

5.2 กิจกรรมส่วนใหญ่จัดในห้องเรียน

5.3 ทางโรงเรียนมีนโยบายจัดกิจกรรมข้างนอกน้อยเกินไป

5.4 ไม่มีค่ายเรียนภาษาและวัฒนธรรมที่ต่างประเทศ

5.5 โรงเรียนยังไม่รู้จักกับโรงเรียนในญี่ปุ่น

5.6 การตลาดและการติดต่อสื่อสารด้านต่างประเทศต้องปรับปรุง

โดยเลือกหัวข้อสำคัญมาทำการ ไคเซนก่อนก็คือ

5.3 ทางโรงเรียนมีนโยบายจัดกิจกรรมข้างนอกน้อยเกินไป

5.6 การตลาดและการติดต่อสื่อสารด้านต่างประเทศต้องปรับปรุง
ต้องแก้ไขเร่งด่วนก้างที่ 6. ปัญหาที่เกิดจากบุคลากร

6.1 บุคลากรไม่ทักทายนักเรียน

6.2 บุคลากรไม่ยอมทักทาย

6.3 ไม่กล้าและอาย

6.4 ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส

6.5 นิสัยส่วนตัว

6.6 ไม่ฝึกอบรมปรับบุคลิกภาพ

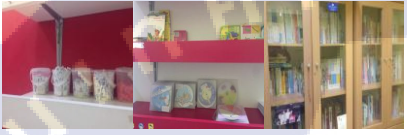
โดยเลือกหัวข้อสำคัญมาทำการ ไคเซนก่อนก็คือ

6.3 ไม่กล้าและอาย

6.6 ไม่ฝึกอบรมปรับบุคลิกภาพ

3.3 การดำเนินการแก้ไขโดยการไคเซน จากหัวข้อปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ทันที

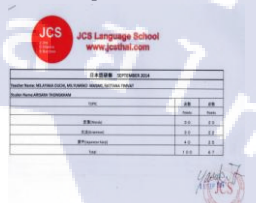
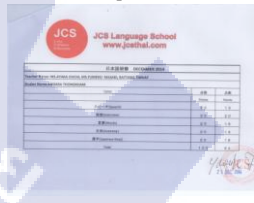
หัวข้อ : ที่เก็บสื่อไม่ดีหยิบใช้ยาก

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รติมา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : ที่เก็บสื่อไม่ดีหยิบใช้ยาก	
Before (สภาพปัญหา ก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
ที่เก็บสื่อมีการจัดเตรียมและจัดวางสื่อไม่เหมาะในการหยิบไปใช้ เวลาใช้เสียเวลามากยุ่งยากทำให้มีปัญหาของการไม่ยอมมาหยิบไปใช้ต้องแก้ไขสถานที่วางและการวาง	อาจารย์ผู้สอน มีการใช้สื่อการสอนตามมาตรฐานการสอนเพราะมีการจัดเตรียมสื่อและที่วางที่หยิบใช้สะดวกน่ากลับไปที่เก็บก็ง่าย ไม่ยุ่งยากไม่เสียเวลาทำให้มีความเป็นระเบียบและอาจารย์ใช้สื่อได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
วิธีการไคเซน 1. กำหนดที่เก็บให้ชัดเจน 2. กำหนดที่เก็บอยู่ใกล้กับจุดเตรียมการสอน	
รูป Before	รูป After
	

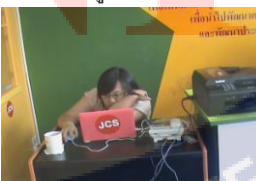
หัวข้อ : โรงเรียนไม่มีคู่มือและไม่อบรมการใช้

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รติมา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : โรงเรียนไม่มีคู่มือและไม่อบรมการใช้	
Before (สภาพปัญหา ก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
โรงเรียนจัดเตรียมสื่อสำหรับใช้ในการเรียนการสอนหลายชนิดแต่ขาดการอบรมและอธิบายและสอนให้อาจารย์ที่ต้องใช้สื่อ ได้ใช้สื่ออย่างถูกต้องจึงทำให้อาจารย์ไม่ค่อยใช้สื่อและทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ	อาจารย์ผู้สอน มีการใช้สื่อการสอนสม่ำเสมอและใช้อย่างถูกต้องทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและส่งผลสัมฤทธิ์ที่ดีกับนักเรียนภาษาญี่ปุ่น
วิธีการไคเซน 1. จัดตารางอบรมผู้สอนที่ต้องใช้สื่อเป็นประจำทุกเดือนเพื่อให้เกิดความชำนาญ 2. จัดตารางอบรมผู้สอนที่ต้องใช้สื่อในกรณีที่มีสื่อการสอนใหม่เพิ่มมาทุกครั้ง 3. จัดตารางอบรมผู้สอนที่เข้ามาเริ่มงานใหม่ทุกครั้ง 4. ระดมความคิดเห็นในการประชุมกรณีมีปัญหาเพื่อหาวิธีแก้ไขและกรณีที่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสื่อการสอน	
รูป Before	รูป After
	

หัวข้อ : โรงเรียนจัดทำข้อสอบไม่ดี

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รติมา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : โรงเรียนจัดทำข้อสอบไม่ดี	
Before (สภาพปัญหา ก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
โรงเรียนจัดเตรียมแบบทดสอบเน้นการเขียนและเน้นไวยากรณ์มากไม่มีแบบทดสอบที่ต้องสนทนาโต้ตอบหรือแม้แต่การออกไป Speech หน้าห้อง ซึ่งทำให้นักเรียนไม่สามารถสนทนาจริงได้	หลังจากได้ฝึกพูดและสนทนามากขึ้นนักเรียนมีความมั่นใจและสามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้และสามารถทำแบบทดสอบที่เป็นถามตอบได้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้
วิธีการไคเซน 1. จัดทำรูปแบบข้อสอบใหม่ให้ครอบคลุมทั้งไวยากรณ์ คำศัพท์ การเขียนและอ่านอักษรคันจิ 2. จัดทำรูปแบบข้อสอบโดยเพิ่มการ Speech และการสัมภาษณ์ 3. เวลาอาจารย์สอนต้องถ่ายทอดให้นักเรียนเรียนรู้อย่างเข้าใจเพื่อสามารถทำแบบทดสอบได้และสามารถนำไปใช้ได้จริง 4. เวลาสอนต้องฝึกให้นักเรียนจำลองสถานการณ์จริงและฝึกพูดกับคู่สนทนาเป็นภาษาญี่ปุ่นให้มากที่สุด	
รูป Before	รูป After
	

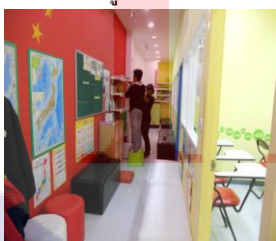
หัวข้อ : โรงเรียนไม่แจ้งอาจารย์ให้ทักทายกับนักเรียนเป็นกิจวัตรประจำวัน

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รติมา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : โรงเรียนไม่แจ้งอาจารย์ให้ทักทายกับนักเรียนเป็นกิจวัตรประจำวัน	
Before (สภาพปัญหา ก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
อาจารย์ไม่ทักทายนักเรียน ไม่มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน เพราะอาจารย์ไม่รู้ว่าต้องทำอะไรบ้างทางโรงเรียนไม่ได้อบรมหรือแจ้งอย่างเป็นทางการถึงวิธีและแนวทางการปฏิบัติของผู้สอนทำให้มีปัญหาในการสื่อสารและการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องในขณะปฏิบัติงานในโรงเรียน	หลังจากได้มีการอบรมและอธิบายรายละเอียดวิธีการปฏิบัติของอาจารย์อย่างชัดเจนทำให้อาจารย์มีการทักทายพูดคุยกับนักเรียนถือเป็นหน้าที่และเป็นการฝึกการสนทนาให้กับนักเรียนด้วยเพราะอาจารย์ไม่พูดภาษาไทยทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการพูดได้ดี
วิธีการไคเซน 1. ทำตารางการอบรมอาจารย์ให้อย่างชัดเจน 2. อธิบายรายละเอียดวิธีปฏิบัติของอาจารย์และมีการประเมินผลประจำเดือน 3. โดยทำแบบสอบถามให้อาจารย์ประเมินตนเองทุกเดือนว่าได้มีการปฏิบัติตามแนวทางที่แนะนำหรือไม่	
รูป Before	รูป After
	

หัวข้อ : โรงเรียนวางแผนผังโต๊ะไม้ดี

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รัตนา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : โรงเรียนวางแผนผังโต๊ะไม้ดี	
Before (สภาพปัญหาก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
โรงเรียนที่นั่งของครูกับนักเรียนแยกกันทำให้การพบปะพูดคุยทำได้น้อย ทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับการสนทนาจำเป็นต้องให้มีการพูดคุยกับผู้อื่นหรือชาวต่างชาติบ่อยการจัดโต๊ะแยกกันทำให้ไม่สามารถทักทายหรือพูดคุยกันได้สะดวก	หลังจากปรับเปลี่ยนผังที่ตั้งของโต๊ะทำให้ผู้สอนและนักเรียนทักทายกันได้มากขึ้นทำให้ได้ฝึกพูดและสนทนามากขึ้นนักเรียนมีความมั่นใจและสามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้สอนได้มากขึ้น
วิธีการไคเซน 1. จัดเตรียมสถานที่นั่งทำงานของอาจารย์ให้นักเรียนสามารถพูดคุยทักทายกับอาจารย์ได้ตลอดเวลา 2. จัดที่นั่งใกล้กันระหว่างที่พักอาจารย์กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้พูดคุยฝึกภาษากับอาจารย์ ทั้งเรื่องเรียนและเรื่องทั่วไป 3. จัดที่นั่งบริเวณเดียวกันนักเรียนจะรู้สึกคุ้นเคยกับอาจารย์และกล้าพูดคุยกับอาจารย์มากขึ้นส่งผลให้การเรียนรู้การสนทนาพัฒนาได้เร็วขึ้น	
รูป Before	รูป After
	

หัวข้อ : โรงเรียนไม่ซื้อโปสเตอร์ภาษาญี่ปุ่นมาจากญี่ปุ่น

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รัตนา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : โรงเรียนไม่ซื้อโปสเตอร์ภาษาญี่ปุ่นมาจากญี่ปุ่น	
Before (สภาพปัญหาก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
นักเรียนไม่ได้เห็นภาพบรรยากาศหรือสื่อการสอนที่สามารถช่วยให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมได้ชัดเจนซึ่งมีผลกับการพัฒนาการเรียนรู้และความเข้าใจในการเรียนของนักเรียน	นักเรียนมีความเข้าใจและได้เห็นภาพบรรยากาศภาษาและวัฒนธรรมจากภาพโปสเตอร์ มีการสนใจดูและซักถามอาจารย์ทำให้สามารถช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น
วิธีการไคเซน 1. เนื่องจากอาจารย์ฝ่ายวิชาการเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นทุกเดือนเมษายนและ เดือนตุลาคม (และช่วงอื่นๆ ในบางครั้ง) จึงสามารถซื้อโปสเตอร์ภาษาญี่ปุ่นมาเพิ่มเติมได้ 2. โปสเตอร์บางชนิดสั่งซื้อทางอินเทอร์เน็ต จึงเลือกสั่งซื้อได้เร็ว	
รูป Before	รูป After
	

หัวข้อ : ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมข้างนอกน้อย

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รัตนา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมข้างนอกน้อย	
Before (สภาพปัญหาก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
นักเรียนมีกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างเดียวทำให้ไม่มีโอกาสเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจากกิจกรรมนอกชั้นเรียน หากมีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนจะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มาก	นักเรียนได้เรียนรู้บรรยากาศ และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้นและมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นมากขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นสม่ำเสมอ
วิธีการไคเซน 1. มีกิจกรรม ภาษาและวัฒนธรรมนอกห้องเรียนมากขึ้น 2. มีการจัดกิจกรรมทำขนมทาโกะยากิ นอกสถานที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรม 3. จัดกิจกรรมการเขียนฟูกินเพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยและสนุกกับการเขียนอักษร 4. จัดกิจกรรมการแต่งกายด้วยชุดกิโมโนและยูคาตะ	
รูป Before	รูป After
	

หัวข้อ : แผนการตลาดต่างประเทศไม่ดี

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รัตนา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : แผนการตลาดต่างประเทศไม่ดี	
Before (สภาพปัญหาก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
แผนการประชาสัมพันธ์และการตลาดของโรงเรียนทั้งการเสนอข้อมูลให้กับโรงเรียนในต่างประเทศเพื่อให้มีความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาอันต่อกันกับโรงเรียนในต่างประเทศไม่มี	เมื่อจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์กับโรงเรียนในต่างประเทศและเข้าเยี่ยมชมพูดคุยเพื่อปรึกษาและขอความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาทำให้มีโรงเรียนต่างๆ ให้ความสนใจและร่วมมือมากขึ้น
วิธีการไคเซน 1. จัดทำ MOU ในประเทศญี่ปุ่น ที่ฟุคุโอกะ 2. จัดทำ โครงการ MOU ในประเทศญี่ปุ่น เพิ่มอีก อย่างน้อย 6 โรงเรียนจากเขตโตเกียว โอซาก้า ฟุคุโอกะ และไซตามะ 3. จัดทำ โครงการ มีสัมพันธที่ดีกับโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่นและเข้าเยี่ยมชมและเปลี่ยนกับโรงเรียนในญี่ปุ่นสม่ำเสมอ	
รูป Before	รูป After
	

หัวข้อ : โรงเรียนไม่ฝึกรบมบุคลิกภาพให้

แบบฟอร์ม Kaizen (JCS School)	
วันที่ : 25 October 2557 ชื่อผู้เสนอแนะ : นางสาว รัดนา ทิมวัฒน์	
หัวข้อปัญหา : โรงเรียนไม่ฝึกรบมบุคลิกภาพให้	
Before (สภาพปัญหาก่อนไคเซนมีอะไรบ้าง)	After (ผลที่ได้จากการไคเซนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอะไรบ้าง)
บุคลากรในโรงเรียนมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมเนื่องจากไม่ได้รับการอบรมและแนะนำวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน จึงทำให้ไม่รู้ว่าต้องปรับบุคลิกภาพอย่างไรให้เหมาะกับหน้าที่และการบริการนักเรียน	หลังจากได้รับการอบรม บุคลิกภาพที่ดีในการทำงานและการบริการนักเรียนแล้วทำให้บรรยากาศในการทำงาน ดี ผู้ปฏิบัติงานมีความสุภาพและปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
วิธีการไคเซน 1. จัดตารางอบรมบุคลิกภาพก่อนเริ่มงาน 2. จัดตารางอบรมบุคลิกภาพทุก 3 เดือนเพื่อปรับปรุงบุคลิก 3. จัดตารางการอบรมการมีทัศนคติที่ดีในการทำงานการบริการในสถานศึกษาให้ได้อย่างสม่ำเสมอ	
รูป Before	รูป After
	

ตารางที่ 2 ผลคะแนนก่อนและหลังการไคเซน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 15 คน

หัวข้อ	คะแนนที่ได้จากการทดสอบ		
	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนเพิ่มขึ้น%
ค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบคำศัพท์ระดับต้นก่อนการไคเซนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 15 คน	100	79.8%	14.6%
ค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบกล่าวบทความระดับต้น หลังการไคเซนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 15 คน	100	94.4%	

4. สรุป

จากการศึกษา พบว่าระดับความรู้ความสามารถในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น มาแล้ว 2 เดือน โดยวัดจากคะแนนที่เคยทำได้เฉลี่ย 79.8% กับคะแนนที่ได้หลังการนำเครื่องมือไคเซนเข้ามาวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา โดยทำได้เฉลี่ย 94.4% มีระดับสูงขึ้น และสัมฤทธิ์ผลที่เห็นได้ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- [1] วิชิต สุรัตน์เรืองรอง; และคณะ. (2554). *การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์*. เชียงใหม่ : คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [2] สรรเพชญ พนัสบดี. (2548). *ไคเซนกับความคิดสร้างสรรค์ Kaizen and Creative Ideas*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [3] Kego Yano. (1997). "Kaizen". *Creative & Idea Kaizen V.3*, 1(1), 62-63.